

Hvezdáreň a planetárium v Prešove

Hodnotenie činnosti a hospodárenia za rok 2009

Január 2010

Úvod

Hvezdáreň a planetárium v Prešove je špecializovaným kultúrnym zariadením, ktorého činnosť sa predovšetkým zameriava na popularizáciu astronómie a príbuzných prírodných a technických vied medzi širokou verejnosťou. Vďaka rôznorodým, pútavým i novým formám práce sa naša organizácia dostala do povedomia celého regiónu a získala si stálych návštevníkov hlavne z radov žiakov základných a stredných škôl. Ponuky atraktívneho planetária, pozorovania ďalekohľadmi a prístrojmi, účinné a moderné doplňovanie učiva astronómie, fyziky, zemepisu, či iných prírodovedných predmetov patrí medzi základné úlohy našej inštitúcie. Tieto programy využívali v minulom roku hlavne žiaci škôl, ale aj dospelí návštevníci.

Hvezdáreň a planetárium v Prešove vyvíjala nové formy spolupráce v odbornej, vedecko-výskumnej a kultúrno-vzdelávacej činnosti. Počet návštevníkov na našich podujatiach sa stabilizuje hlavne v jarnom a jesennom období. To nám umožňuje krytie príjmovej časti rozpočtu. Organizácia rozšírila propagáciu podujatí v médiách kraja, spolupracovala s väčším počtom denníkov, realizovala pravidelné rozhlasové vysielania. Svoju činnosť sme pravidelne propagovali na stránkach Kultúrneho mesačníka mesta Prešov a na stránkach inzertného časopisu Kam do mesta. Významným doplnením propagácie organizácie je naša webová stránka, ktorú pravidelne mesačne dopĺňame a skvalitňujeme celým radom fotografií, článkov a programových ponúk. Stránku sme doplnili o materiály na stiahnutie a astronomické informácie. Za uplynulý rok navštívilo našu webovú stránku približne 8 000 záujemcov.

V roku 2009 sme pokračovali v spolupráci s Mládežníckym observatóriom v Niepolomiciach v Poľsku, ktorá vyústila k príprave nových pozorovacích programov s využitím ďalekohľadu FTN na Havajskom ostrove Maui pomocou internetového ovládania. Pokračujeme aj v spolupráci s katedrou fyziky Prešovskej univerzity.

V roku 2009 nadviazala Hvezdáreň a planetárium v Prešove spoluprácu s Univerzitou tretieho veku (UTV) na Prešovskej univerzite.

V mesiacoch september a október 2009 organizácia uskutočnila komplexnú rekonštrukciu a modernizáciu hygienických zariadení a kanalizácie.

Je potrebné poďakovať všetkým pracovníkom organizácie za tvorivosť, vysoké pracovné nasadenie, odborné výsledky pri pozorovaniach. Môžeme povedať, že astronómia patrí k najnáročnejším vedám dnešnej doby, pretože prináša neustále nové objavy a teórie. Ich štúdium, poznanie a odovzdávanie verejnosti je a bude našou každodennou úlohou aj pre rok 2010. Veríme, že aj napriek problémom ekonomického charakteru, či nedostatku kapitálových transferov sa naša práca bude uberať správnym smerom rozvoja špecializovanej kultúry v Prešovskom samosprávnom kraji.

A. Popularizačno - vzdelávacia činnosť

1. Tematické exkurzie a programy v planetáriu počet: 566 , účasť: 18 375

Z toho:

samotné exkurzie (školské a iné skupiny) :	482	účasť: 16 176
programy pre verejnosť a rodičov s deťmi :	50	účasť: 1 458
hudba pod hviezdou oblohou :	34	účasť: 741

2. Prednášky a prednáškové cykly 18 prednášok, 2 cykly, účasť: 168

Z toho:

a) prednášky mimo areál HaP	počet: 2	účasť: 104
b) prednášky pre astronomický krúžok	počet: 16,	účasť: 64

a) Mimo areál sa uskutočnili dve prednášky, a to *Základy meteorológie a klimatológie* pre SČK - vodnú záchrannú službu dňa 26.3.2009 s účasťou 24 osôb, zrealizoval Dr. Juraj Humeňanský a dňa 24.7.2009 prednáška *Slnečná sústava* spojená s večerným pozorovaním oblohy pre Detský tábor v Tichom potoku s účasťou 80 osôb, zrealizoval Mgr. Peter Ivan.

b) Na astronomickom krúžku pre 3.-5. ročník ZŠ, ktorý pracoval v roku 2009 pri HaP odznali prednášky samostatne a v rámci cyklov *Slnečná sústava* a *Orientácia na oblohe*. Zodpovedný Mgr. R. Tomčík.

3. Samostatné prednášky na aktuálne témy počet: 2, účasť : 48

a) Dňa 5. marca 2009 o 17.00 hod. bola uskutočnená prednáška pre verejnosť *Za zatmeniami Slnka*, ktorú zrealizoval RNDr. Vojtech Rušin, DrSc. z Astronomického ústavu SAV.

Prednáška zameraná na expedície za zatmením Slnka v rôznych krajinách a na zaujímavosti o Slnku bola doplnená originálnou obrazovou dokumentáciou. Účasť: 32 osôb

Organizačne prednášku zabezpečila RNDr. D. Jančuškova v spolupráci s odbočkou SAS pri SAV v Prešove.

b) Dňa 26. marca 2009 o 17.00 hod. sa uskutočnila prednáška pre verejnosť *Zachráňme noc*, ktorú zrealizoval RNDr. Pavol Rapavý z Hvezdárne v Rimavskej Sobote, člen SZAA a SAS pri SAV. Prednáška bola venovaná svetelnému znečisteniu, ktoré je v súčasnosti vážnym celosvetovým problémom a zasahuje všetky oblasti nášho života. Účasť: 16 osôb

Organizačne zabezpečila R. Kolivošková.

Obidve prednášky sa uskutočnili v rámci Medzinárodného roku astronómie IYA 2009.

4. Astronomické pozorovania pre verejnosť počet: 7 účasť: 121

Astronomické pozorovania sa konajú každú druhú stredu po zotmení v prípade priaznivého počasia. Pozoruje sa Mesiac, planéty, prípadne niektoré hmloviny a hviezdokopy. Pozorovania sú dopĺňané aktuálnymi nástenkami, resp. videofilmami. Pozoruje sa buď hlavným ďalekohľadom Coudé-refraktorom v kupole, alebo prenosnými ďalekohľadmi na terase planetária.

Mimoriadne bol dňa 3. 11. 2009 zorganizovaný *Celestron Day* v spolupráci s firmou Tromf, ktorá predáva ďalekohľady. V čase od 15 hod. do 21 hod. bola zrealizovaná prezentácia ďalekohľadov spojená s prednáškou a pozorovaním oblohy s účasťou 38 osôb. (na príprave a realizácii spolupracovala R. Kolivošková).

Pozorovania pre verejnosť realizujú Mgr. P. Ivan, Mgr. R. Tomčík a A. Orgonáš.

5. Súťaže

a) Čo vieš o hviezdach?

Zorganizovali sme a obsahovo pripravili okresné a krajské kolo *celošátnej* vedomostnej súťaže ČVOH, v troch vekových kategóriách. Do krajského kola postúpili prví traja z každej kategórie z okresného kola. V okresnom kole bol vyhodnotený v každej kategórii samostatne okres Prešov aj okres Sabinov. Do krajského kola postúpili prví traja z každej kategórie a z krajského kola postúpili do *celošátneho* kola tiež prví traja z každej kategórie. Prví traja v každej kategórii v oboch kolách boli odmenení vecnými cenami a diplomami, ostatní zúčastnení dostali ceny útechy. Diplomy za úspešnú účasť dostali viacerí súťažiaci s veľmi dobrými bodovými výsledkami. Výsledky súťaže sa posielajú na všetky školy, ktoré sa do súťaže zapojili a zároveň sú uverejnené na internetovej stránke HaP. Táto súťaž je stále medzi priaznivcami astronómie obľúbená.

okresné kolo (24., 25. a 26. marec 2009) účasť: **95**, z toho **73** súťažiacich
I. kategória - účasť 28, z toho 19 súťažiacich
II. kategória - účasť 41, z toho 31 súťažiacich
III. kategória - účasť 26, z toho 23 súťažiacich

krajské kolo (21., 22., a 23. apríl 2009) účasť: **64**, z toho **42** súťažiacich
I. kategória - účasť 23, z toho 14 súťažiacich
II. kategória - účasť 26, z toho 16 súťažiacich
III. kategória - účasť 15, z toho 12 súťažiacich

Celošátne kolo sa konalo v dňoch 9., 10. a 11. júna 2009 v Krajskej hviezdárni a planetáriu Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom.

Obsahovú náplň okresného aj krajského kola súťaže pre I. kategóriu pripravil Mgr. R. Tomčík, pre II. kategóriu Mgr. P. Ivan a pre III. kategóriu RNDr. D. Jančušková, ktorá celú súťaž aj organizačne zabezpečila. Na priebehu jednotlivých kôl súťaže ďalej spolupracovali Mgr. V. Kolivoška, R. Kolivošková, R. Šankvalier, A. Orgonáš a G. Némethiová. Pekné knižné ceny do krajského kola súťaže sponzorsky venovala Mapa Slovakia Plus s.r.o., Bratislava.

b) Vesmír očami detí účasť: **495** výtvarných prác

Výtvarná súťaž VOD prebiehala podľa štatútu len v okresnom kole v piatich kategóriách. Do okresného kola sa zapojili MŠ, ZŠ a ZUŠ z okresov Prešov, Sabinov a Poprad. Samostatne boli vyhodnotenú práce z okresov Prešov a spádová oblasť (437 prác) a Poprad a spádová oblasť (58). Práce z okresného kola postupovali priamo do *celošátneho kola*. Dňa 4. 3. 2009 sa v priestoroch HaP v Prešove konalo vyhodnotenie okresných kôl. Výtvarné práce hodnotila porota v zložení PhDr. Edita Vološčuková - PU Prešov a Mgr. Magda Klučárová - ZŠ Tulčík. V každej kategórii boli niektoré práce rovnocenne odmenené vecnými cenami, niekoľko ďalších prác bolo ocenených diplomami. Ceny sa odovzdali individuálne a poštou. Do celošátneho kola postúpilo z každej kategórie v priemere päť prác. Výsledky súťaže boli umiestnené do konca roka 2009 na internetovej stránke HaP spolu s virtuálnou výstavou ocenených prác.

Organizačne súťaž zabezpečil Mgr. V. Kolivoška: Pri virtuálnej výstave na web stránke spolupracoval R. Šankvalier a pri rozposielaní cien G. Némethiová a R. Kolivošková.

6. Výstavy a výstavy počet **9** (z toho výstavy: 5 , výstavy: 4) , účasť: **503** +v rámci exkurzií

a) Z najúspešnejších prác súťaže *Vesmír očami detí* bola v marci 2009 inštalovaná okolo planetária výstava, ktorú si návštevníci prezreli v rámci exkurzií. Zabezpečil Mgr. V. Kolivoška

b) Pri príležitosti Medzinárodného roka astronómie IYA 2009 bola inštalovaná putovná výstava *Svetelné znečistenie* od 24.3.2009 do 14.4.2009. Výstava bola zhotovená v spolupráci troch organizácií: ČAS, SZAA a SAS pri SAV. Výstavu si prezreli návštevníci v rámci exkurzií. Organizačne zabezpečila R. Kolivošková

c) Z hviezdárne v Rimavskej Sobote bola zapožičaná výstava *Stretnutie makrokozmu s mikrokozmom*, ktorá bola inštalovaná v priestoroch okolo planetária od konca apríla 2009 do konca mája 2009. Výstavu si prezreli návštevníci v rámci exkurzií.

Organizačne zabezpečila R. Kolivošková.

d) Dňa 3. 6. 2009 bola otvorená výstava *Medzipriestory*. Autorom výstavy bol mladý výtvarník Jakub Jenčo zo Strednej umeleckej školy v Prešove. Na otvorení výstavy sa zúčastnilo 50 návštevníkov a samostatne si výstavu prezrelo 38 návštevníkov. Ostatní návštevníci si prezreli výstavu v rámci exkurzií. Výstava trvala do konca augusta 2009.

Výstavu organizačne zabezpečil Mgr. V. Kolivoška.

e) Aktuálne výstavy boli pripravené k *Medzinárodnému roku astronómie IYA 2009*, *Medzinárodnému dňu planetárií* a ku *Dňu Zeme*. Priebežne sa pripravuje výstava *kozmonautických aktualít*. Pripravuje Mgr. V. Kolivoška

f) Koncom roka 2009 bola dokončená putovná výstava *Zem a vesmír*, ktorej cieľom je šíriť najnovšie poznatky z astronómie medzi žiakmi základných a stredných škôl. Výstava dopĺňa výučbu astronómie v rámci prírodovedných predmetov, do ktorých sú určité časti astronómie včlenené a zároveň informuje o aktuálnych problémoch súvisiacich s ochranou Zeme a oblohy. Výstava bude v nasledujúcom roku putovať po jednotlivých školách okresu Prešov a Sabinov podľa vypracovaného harmonogramu. Od 9.12.2009 do 11.1.2010 bola výstava inštalovaná na ZŠ v Kapušanoch, kde ju zhliadlo 415 osôb. Výstava bola zrealizovaná v rámci projektu *Spoznaj vesmír v planetáriu*, podporovaného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy LPP-0014-09. Pripravili PaedDr. Juraj Humeňanský a Mgr. V. Kolivoška, organizačne zabezpečila R. Kolivošková.

7. Iné akcie

a) Medzinárodný deň planetárií

účasť: 190

V nedeľu 22. marca 2009 sa uskutočnila *medzinárodná iniciatíva* – Medzinárodný deň planetárií, zameraný na podporu šírenia poznatkov astronómie a oboznamovanie verejnosti s prácou astronomických zariadení pri príležitosti jarnej rovnodennosti. Naše zariadenie bolo prístupné verejnosti v popoludňajších hodinách od 15.00 do 21.00 hod. Návštevníci mali možnosť vidieť programy v planetáriu – detské rozprávkové programy *O fotónkovi Filipkovi*, *Nevesta hviezd*, náučné programy *Potulky oblohou*, *Po západe Slnka*, hudobný program uvádzaný naživo *Celine Dion* a hudobný program *Mike Oldfield*. V prednáškovej sále sa premietali rozprávkové filmy pre deti a odborné filmy s astronomickou tematikou pre dospelých. Zároveň sa návštevníci mohli zoznámiť s hlavným ďalekohľadom HaP Coudé - refraktorom v kupole a s malými prenosnými ďalekohľadmi na terase planetária, ktorými sa po zotmení pozorovali objekty oblohy a planéta Saturn. Toto podujatie, ktoré sa pravidelne organizuje od roku 1995, je medzi verejnosťou známe a obľúbené. Podujatie bolo venované Medzinárodnému roku astronómie IYA 2009.

Organizačne zabezpečila RNDr. D. Jančušková, na realizácii celého podujatia sa ďalej podieľali Mgr. Peter Ivan, PaedDr. Juraj Humeňanský, Mgr. V. Kolivoška, Mgr. R. Tomčík, R. Šankvalier, R. Kolivošková, A. Orgonáš a G. Némethiová.

b) Deň kozmonautiky účasť: **6**

Pri príležitosti Dňa kozmonautiky sa 9. 4. 2009 vo večerných hodinách uskutočnilo podujatie pod názvom *Deň kozmonautiky*, ktoré pozostávalo z premietania filmu o možnostiach využitia kozmickej techniky a hudobno-dokumentárneho programu *Kozmos - cesty do vesmíru* o histórii a súčasnosti kozmonautiky. Zabezpečil Mgr. V. Kolivoška.

c) Deň Zeme účasť: **11**

Pri príležitosti Dňa Zeme bolo dňa 22. apríla 2009 vo večerných hodinách zrealizované podujatie, ktoré pozostávalo z premietania filmu o extrémnych vetroch a hudobno-reportážneho programu v planetáriu *Žijeme na Zemi* - o zodpovednosti človeka za vplyvy vyvolané vedecko-technickým pokrokom. Po zotmení bolo pozorovanie planéty Saturn. Zároveň bola pripravená aktuálna výstavka. Podujatie bolo venované aj Medzinárodnému roku astronómie 2009. Zabezpečil Mgr. V. Kolivoška, Mgr. Peter Ivan (pozorovanie)

d) Deň detí s astronómiou účasť: **61**

V nedeľu 31. mája 2009 bolo pri príležitosti MDD zrealizované popoludnie venované deťom a astronómii v čase od 15.00 do 19.00 hod. V planetáriu, pod umelou hviezdou oblohou, boli uvedené rozprávkové programy *Vesmírne otázky*, *Martin a hviezda*, *Slnko a hodinár*. V prednáškovej sále si detskí návštevníci mohli zahrať astronomické pexeso, zhotoviť si malý ďalekohľad z papiera a zapojiť sa do súťaže v kreslení na tému *To najkrajšie z vesmíru*. V kupole bola pripravená prehliadka hlavného ďalekohľadu, ale kvôli nepriaznivému počasiu sa Slnko pozorovať nedalo.

Organizačne zabezpečili: Mgr. V. Kolivoška a R. Kolivošková, ďalej sa na realizácii podieľali Mgr. R. Tomčík, Mgr. P. Ivan, R. Šankvalier a G. Némethiová.

e) Cestopisné stretnutia – Svet očami prešovských turistov počet: **4**, účasť: **430**

V mesiaci novembri prebiehal tradičný cyklus štyroch cestopisných prednášok, ktorých hlavným organizátorom je Regionálna rada Klubu slovenských turistov v Prešove. Názvy prednášok: *Príroda Slovenska* (Emil Siska), *Austrália a Nový Zéland* (Peter Mikolaj), *Irán* (Daniel Bučko) *Himaláje – Karakoram Hingway* (Dušan Šak – Stará Ľubovňa). Tieto prednášky sú medzi verejnosťou veľmi obľúbené a majú svojich pravidelných návštevníkov z radov turistov. Technicky zabezpečil Roman Šankvalier.

f) Krajský seminár pre učiteľov a vedúcich astronomických a prírodovedných krúžkov

účasť: **29**

Dňa 27. novembra 2009 bol zrealizovaný tradičný krajský seminár pre učiteľov prírodovedných predmetov na ZŠ a SŠ a pre vedúcich astronomických a prírodovedných krúžkov. V rámci Prešovského kraja sa na seminári zúčastnili učitelia z okresov Bardejov, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Stropkov, Stará Ľubovňa, Svidník, Vranov nad Topľou a v rámci Košického kraja z okresov Gelnica, Košice - okolie a Spišská Nová Ves.

Na seminári boli zrealizované nasledovné prednášky a programy v planetáriu:

Život vo vesmíre (RNDr. Zdeněk Komárek, prednáška, SAS pri SAV)

Mytológia a hviezdna obloha (Mgr. Peter Ivan, program v planetáriu)

O problematike svetelného znečistenia (RNDr. Pavol Rapavý, SZAA)

Prínos HaP v Prešove k prírodovednému vzdelávaniu (RNDr. Danica Jančušková)

Žijeme na Zemi (Mgr. Viliam Kolivoška, environmentálny program v planetáriu)

Na záver sa premietali vzdelávacie filmy z cyklu **Základy kozmického letu**

Účastníkom seminára boli zdarma odovzdané astronomické naučné pomôcky: *plagát Slnčná sústava, plagát Zatmenia Slnka a Mesiaca, DVD-Eyes on the skies (o histórii ďalekohľadu ako astronomického prístroja)* a brožúrka *Ponuka programov pre školy a verejnosť*, podľa ktorej si môžu vopred vybrať vhodný program pre svojich žiakov. Okrem toho si viacerí zakúpili aj ďalšie odborné a propagačné publikácie. Seminár prebehol na veľmi dobrej úrovni, k všeobecnej spokojnosti všetkých účastníkov, ako aj organizátorov a prispel k rozšíreniu vzájomnej spolupráce medzi HaP v Prešove a školami v Prešovskom a Košickom kraji.

Tohto roku sa seminár uskutočnil v rámci projektu *Spoznaj vesmír v planetáriu*, podporovaného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy LPP-0014-09.

Organizačne zabezpečili: RNDr. Danica Jančušková, Dr. Juraj Humeňanský a R. Kolivošková.

Svetový kozmický týždeň a Podujatie k 25. výročiu otvorenia planetária,

ktoré boli plánované v mesiaci októbri 2009 sa kvôli rekonštrukcii a modernizácii hygienických zariadení a kanalizácie nemohli zrealizovať.

g) 6 – dielny seriál astronomických prednášok AsÚ SAV počet: 6 účasť: 143

V spolupráci s Astronomickým ústavom SAV v Tatranskej Lomnici sa každý pondelok v mesiaci novembri a prvý pondelok v decembri 2009 vo večerných hodinách uskutočnili prednášky vedeckých pracovníkov AsÚ SAV pre verejnosť. Názvy prednášok:

Ohrozuje nás Slnko? (RNDr. Vojtech Rušin, DrSc.)

Slnčná astrofyzika pred 102 rokmi a dnes (RNDr. Ján Rybák, CSc.)

Galaxie a expanzia vesmíru (RNDr. Ladislav Hric, CSc.)

Populácia asteroidov v blízkosti Zeme (Mgr. Marek Husárik, PhD)

Astronomické pozorovania veľkými ďalekohľadmi (RNDr. Jozef Žižňovský, CSc.)

Kométy včera a dnes (Doc. RNDr. Ján Svoreň)

Na prednáškach sa zúčastňovali členovia prešovskej odbočky SAS pri SAV, študenti Univerzity tretieho veku, študenti Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity a jednotlivci z radov verejnosti. Súčasne po celý čas trvania prednáškového cyklu boli v priestoroch okolo planetária umiestnené plagáty propagujúce činnosť Astronomického ústavu SAV a najnovšie výsledky astronomického výskumu. Prednášky sa uskutočnili v rámci Medzinárodného roku astronómie IYA 2009. Organizačne zabezpečila RNDr. Danica Jančušková.

h) Univerzita tretieho veku

počet:7 účasť: 63

V roku 2009 nadviazala Hvezdáreň a planetárium v Prešove spoluprácu s Univerzitou tretieho veku (UTV) na Prešovskej univerzite. UTV na Prešovskej univerzite existuje štvrtý rok a v akademickom roku 2009/2010 začala prvýkrát prebiehať špecializácia *Astronómia* v priestoroch HaP v Prešove. UTV je záujmovo – vzdelávacia inštitúcia v súlade s koncepciou celoživotného vzdelávania. Štúdium na UTV je trojročné. Obsahom prvého ročníka štúdia je všeobecný informatívny základ pre všetkých študujúcich. Po úspešnom ukončení prvého ročníka sa študenti môžu zapísať do ďalšieho ročníka na zvolenú odbornú špecializáciu. Špecializáciu *Astronómia* navštevuje 10 študentov - seniorov, ktorí úspešne absolvovali zimný semester druhého ročníka. Študenti - seniori sa okrem povinných prednášok aktívne zúčastňujú aj na ďalších podujatiach organizovaných HaP v Prešove. V rámci UTV prednášajú PaedDr. Juraj Humeňanský, Mgr. Peter Ivan a RNDr. Danica Jančušková, ktorá je zároveň koordinátorkou štúdia.

8. Tvorba audiovizuálnych programov

a) Kvôli racionalizačným opatreniam z dôvodu hospodárskej krízy boli práce na tvorbe programov pozastavené. Na zadaných úlohách sa pracovalo len scenáristicky.

b) Rozprávkový program *Adrianina členka* – bol dokončený a zaradený do programovej ponuky HaP. Premiéra programu bola poslednú októbrovú sobotu 2009. Program režijne zabezpečila R. Kolivošková, výber a nahratie hudby zrealizoval Mgr. Viliam Kolivoška a na technickom spracovaní obrazovej časti a konečnej synchronizácii programu spolupracoval R. Šankvalier.

c) Diafónové programy v prednáškovej sále *Rozhovory o vesmíre, Putovanie vesmírom a Vývoj Zeme a slnečnej sústavy* boli prepracované do formy prezentácie s výstupom na dataprojektor. Zabezpečili R. Šankvalier, Mgr. V. Kolivoška a R. Kolivošková.

9. Metodická a poradenská činnosť, služby pre verejnosť

Všestranná odborná a metodická pomoc sa poskytuje astronomickým a iným prírodovedným krúžkom, ktoré pracujú na školách, v Centrách voľného času, resp. v rámci iných organizácií, členom astronomickej spoločnosti, členom SZAA a všetkým jednotlivcom - záujemcom o astronómiu. Ďalej sa poskytujú hlavne študentom odborné informácie a konzultácie pri seminárnych a diplomových prácach. Podľa požiadaviek sa poskytujú odborné informácie širokej verejnosti osobne alebo telefonicky. Verejnosti boli poskytované tiež rôzne služby, a to - nastavovanie barometrov a predaj metodických a propagačných materiálov, jednak vlastných, ako aj vydávaných inými astronomickými zariadeniami na Slovensku. Pravidelne bola propagovaná činnosť HaP v časopise *Kam do mesta*, *Kalendár*, pomocou webovej stránky, v miestnej tlači a ďalších elektronických médiách.

10. Edičná činnosť

a) Vydalo sa 6 čísel *Astronomického informátora* pre širokú verejnosť a pre členov Slovenskej astronomickej spoločnosti, v ktorom sú propagované podujatia HaP na dva mesiace vopred a najnovšie odborné astronomické informácie. Zodpovedná RNDr. D. Jančuškova.

b) V spolupráci so SAS pri SAV bol vydaný *Bulletin o pozorovaní Slnka na Slovensku za rok 2008*. Spracovali Mgr. P. Ivan a Mgr. R. Tomčík.

c) V náklade 30 kusov bola vydaná odborná publikácia formátu A4 v rozsahu cca 70 strán *Príručka k ďalekohľadom*, ktorá obsahuje teoretické aj praktické odborné informácie potrebné pri používaní ďalekohľadov. Spracoval Mgr. Peter Ivan.

d) Namiesto plánovaného druhého doplneného vydania publikácie *Pozorujeme telesá slnečnej sústavy* bola spracovaná predloha novej publikácie pod názvom *Hviezdny tulák*, s podtitulom „Túlanie sa mytológiou a prvotnými objavmi planét.“ Autorom publikácie je RNDr. Peter Begeni. Publikácia sa zameriava na historický prierez poznávania planét. Zodpovedná RNDr. Danica Jančuškova.

e) V náklade 1000 kusov bola vydaná maľovanka pre najmenších pod názvom *Slniečková rodina*, ktorá obsahuje obrázky na vymaľovanie a krátky text o Slnku a jednotlivých planétach. Pripravila R. Kolivošková, odborná recenzia Mgr. Peter Ivan.

f) *Ponuka programov pre školy a verejnosť* bolo vydaná s opravami a doplnkami nových programov. Zabezpečili RNDr. D. Jančušková a R. Šankvalier.

g) Pre veľký záujem verejnosti sa dotlačili materiály *Obloha nad nami*, *Doplňovačky pre každého*, *Astronomické rébusy*, *Kozmické hlavolamy* *Mapa severnej hviezdnej oblohy*, *Zvieratníkové súhvezdia – brožúrka*, *Zvieratníkové súhvezdia – maľovanka*, *Deň a noc*, *Deväťposchodový dom – maľovanka*. Zabezpečil: Dr. D. Jančušková, R. Kolivošková, S. Kiššová.

h) Pre potreby organizácie a na predaj sa kúpili od iných astronomických subjektov: plagát – *Mapa svetelného znečistenia*, DVD- *Eyes on the Skies* (Oči oblohy), *Obloha 2010* – predloha na vytlačenie, *3D pohľadnice*, *Astronomická ročenka a Astronomický kalendár*. Tiež sa nakupovala odborná literatúra do knižnice HaP.

Zabezpečili: RNDr. D. Jančušková a S. Kiššová.

11. Krúžková činnosť

Pri HaP pracoval astronomický krúžok pre 3.-5. ročník ZŠ, ktorý viedol Mgr. Roman Tomčík. Krúžok mal 4 členov a schádzal sa každý druhý utorok v čase 15.30-17.00 hod. Na krúžku okrem samostatných prednášok odzneli prednášky z cyklov *Slnecná sústava* a *Orientácia na oblohe*. Členovia krúžku vykonávajú aj praktické pozorovania oblohy, zúčastňujú sa na vedomostnej súťaži *Čo vieš o hviezdach?* a jeden člen bol úspešným riešiteľom korešpondenčného kola *Astronomickej olympiády*, ktorú organizuje SAS pri SAV.

12. Projekty

a) Začiatkom roka 2009 bol vypracovaný a podaný projekt na Agentúru pre vedu výskum a vzdelávanie (APVV) na roky 2009-2011 pod názvom *Spoznaj vesmír v planetáriu*, ktorý bol schválený a finančne podporený. (R. Kolivošková a RNDr. D. Jančušková).

b) Na Grantový systém MK SR bol podaný projekt *Kultúrne poukazy* na rok 2009. (RNDr. Danica Jančušková, S. Kiššová). V čase od 1. apríla do 15. novembra 2009 sa vyzbieralo 6611 kusov kultúrnych poukazov od žiakov škôl.

13. Medzinárodná a iná spolupráca

a) *S Hvezdárňou v Záhrebe v Chorvátsku* si dlhoročne vymieňame odborné časopisy. My im zasielame *Kozmos* a *Astronomický informátor HaP*, (raz ročne aj *Astronomický kalendár*), oni nám zasielajú časopis „*Čovjek i svemir*“. Zodpovedná Dr. D. Jančušková.

b) HaP v Prešove je od roku 2003 členom medzinárodného *Združenia hvezdárni a planetárii so sídlom v Prahe*. (SHaP) V rámci členstva v tomto združení dostávame rôzne odborné publikácie a informácie v knižnej alebo elektronickej podobe na CD nosičoch, ktoré „Združenie“ vydáva a ktoré môžeme použiť pri popularizácii astronómie. „Združenie“ v uplynulom roku 2009 bolo spoluorganizátorom *Astronomického festivalu*, ktorý sa uskutočnil v dňoch 10.-13. septembra vo Hvezdárni a planetáriu Mikuláša Kopernika v Brne v rámci IYA 2009, na ktorom sa zúčastnili dvaja odborní pracovníci R. Kolivošková a Mgr. V. Kolivoška. (účastnícky poplatok hradilo SHaP, cestovné náklady pre R. Kolivoškovú čiastočne prešovská odbočka SAS pri SAV, ostatné náklady vlastné). Zodpovedná RNDr. D. Jančušková.

c) Nadalej pokračuje spolupráca s Mládežníckym observatóriom v Niepolomiciach v Poľsku, ktorá bola nadviazaná v roku 2005, ale v roku 2009 kvôli hospodárskej kríze sa vzájomné pracovné návštevy nemohli realizovať. Zodpovedná R. Kolivošková.

d) *Spolupráca s katedrou fyziky Prešovskej univerzity* – aj v roku 2009 pokračovala spolupráca medzi Hvezdárnou a planetáriom v Prešove a Katedrou fyziky Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity na základe zmluvy podpísanej v marci 2008 o vzájomnej spolupráci pri zabezpečovaní vzdelávacích a vedecko-výskumných aktivít realizovaných obidvoma subjektmi. Študenti PU navštevujú HaP nielen v rámci povinného vyučovania, ale aj vo svojom voľnom čase.

e) *Spolupráca so SAS pri SAV* - okrem spolupráce s prešovskou odbočkou SAS pri SAV, spolupracujeme aj s Hlavným výborom Slovenskej astronomickej spoločnosti pri SAV so sídlom v Tatranskej Lomnici. V rámci tejto spolupráce sa dňa 14. mája 2009 konalo *regionálne kolo Astronomickej olympiády* na Slovensku s účasťou 18 osôb. RNDr. D. Jančušková je členkou HV SAS pri SAV a členkou Výkonného výboru astronomickej olympiády na Slovensku.

Celková návštevnosť spolu: **20 802**

Počet jednorazových akcií : **631**

Počet cyklických foriem : **5**

Prehľad jednotlivých popularizačno-vzdelávacích podujatí je v nasledujúcej tabuľke.

Spracovala: RNDr. D. Jančušková

Prehľad popularizačno-vzdelávacích podujatí za rok 2009

Názov podujatia		Počet	Účasť
Tematické exkurzie a programy v planetáriu		566	18 375
Prednášky a prednáškové cykly		18	168
	2 cykly		
Samostatné prednášky pre verejnosť		2	48
Astronomické pozorovania pre verejnosť		7	121
Súťaže:			
Čo vieš o hviezdach	- okresné kolá	3	95
	- krajské kolá	3	64
Vesmír očami detí - okresné kolo		1	495
Výstavy		5	503
Výstavky		4	
Medzinárodný deň planetárií		1	190
Deň kozmonautiky		1	6
Deň Zeme		1	11
Deň detí s astronómiou		1	61
Cestopisné stretnutia - Svet očami turistov	1 cyklus	4	430
Krajský seminár pre učiteľov prírodovedných predmetov		1	29
6-dielny seriál prednášok AsÚ SAV	1 cyklus	6	143
Univerzita tretieho veku	1 cyklus	7	63
Celková návštevnosť spolu :		631	20 802 návštevníkov

B/ Odborno-pozorovateľská činnosť

1) Oblasť slnečného výskumu

a) V dňoch priaznivého počasia sa pravidelne zakresľovala slnečná fotosféra. Za rok 2009 sa uskutočnilo **202 zákresov** s vyhodnotením a zaslaním do medzinárodného centra v Bruseli.

Zabezpečil: Mgr. P. Ivan a odborní pracovníci HaP.

b) Pravidelne každý mesiac sa zasielali slnečné protokoly do nového centra Československej pozorovacej siete v Sezimovom Ústí.

Zabezpečil: Mgr. P. Ivan

c) HaP Prešov koordinovala aj v roku 2009 činnosť pozorovateľov slnečnej fotosféry na území Slovenska. Vznikla nová pozorovacia stanica, ktorá bola zaradená do siete a dnes pracuje na Slovensku 18 pozorovacích staníc.

Zabezpečil: Mgr. P. Ivan

2) Oblasť medziplanetárnej hmoty

a) V dňoch priaznivého počasia a vhodnej fázy Mesiaca sa uskutočnili pozorovania meteorických rojov ako Lyridy, Alfa Bootidy, Pegasidy, Cygnidy, Perzeidy a Aurigidy. Celkove sa roku 2009 pozorovalo **46 hodín. Počet pozorovaných meteorov 1247, počet záznamov meteorov 1652.**

Zabezpečil : PaedDr. J. Humeňanský

b) Fotografické práce pri pozorovaní meteorov sa v roku 2009 neuskutočňovali z dôvodu úsporných opatrení organizácie.

c) Výsledky pozorovaní boli spracované podľa medzinárodných protokolov IMO a zaslané do medzinárodného centra v Postupime.

Zabezpečil: PaedDr. J. Humeňanský.

3) Iné odborné činnosti

a) Plánované pozorovania polotieňového zatmenia Mesiaca, prechod Mesiaca cez otvorenú hviezdokopu Plejády sa neuskutočnili pre nevhodné pozorovacie podmienky.

b) Odborní pracovníci organizácie uskutočňovali nastavovania barometrov pre verejnosť aj v roku 2009. Boli nápomocní pri prepočtoch tlaku pre záujemcov aj telefonicky.

c) Činnosť vo vyhlásenom medzinárodnom roku astronómie bola prezentovaná v časti popularizačno-vzdelávacia činnosť.

4) Technická činnosť

a) V roku 2009 sa realizovali fotografické práce pri tvorbe a výrobe audiovizuálnych programov a dokumentácia podujatí HaP Prešov.

Zabezpečili: Mgr. P. Ivan, Mgr. R. Tomčík a R. Šankvalier.

b) Pravidelne sa dopĺňala webová stránka organizácie o podujatia organizované v jednotlivých mesiacoch, astronomické úkazy na oblohe, vyhodnotenia súťaží a podobne.

Zabezpečil: R. Šankvalier.

c) Vzhľadom na potrebu inovácie programov v prednáškovej miestnosti sme v roku 2009 začali realizovať rekonštrukciu diafónových programov s výstupom na počítač a dataprojektor.

Zrekonštruované boli tri programy.

Zabezpečili: Mgr. V. Kolivoška, R. Kolivošková a R. Šankvalier.

d) Pravidelne sa uskutočňovala údržba a opravy prístroja planetária s potrebnými výmenami žiaroviek, opravami pohybov. Problémovými sa stávajú v planetáriu diaprojektory, ktoré sú nielen opotrebované, ale sa často zasekávajú, čo spôsobuje značné výpadky v programoch. Tieto

závady riešime cestou externých spolupracovníkov a počítame s rekonštrukciou ovládania týchto prístrojov.

Zabezpečil: A. Orgonáš.

e) Nákup špeciálnych žiaroviek do prístroja planetária od firmy Zeiss Jena.

Zabezpečila: S. Kiššová.

f) Vypracovanie kompletnej projektovej dokumentácie Rekonštrukcia a modernizácia hygienických zariadení a kanalizácie HaP Prešov - ateliér AAK- Ing. arch. J. Katuščák.

Zabezpečil: PaedDr. J. Humeňanský.

g) Zrealizovanie rekonštrukcie a modernizácie hygienických zariadení a kanalizácie bolo uskutočnené firmou ROPO s.r.o., Prešov, ktorá v období 9. september – 20. október realizovala stavebné práce a kompletnú rekonštrukciu.

Zabezpečoval: PaedDr. J. Humeňanský, S. Kiššová.

h) Po výrube stromov v parku HaP Prešov sme v jarných mesiacoch uskutočnili výsadbu ihličnatých drevín hlavne smrek, borovica, jedľa, tuja v počte 30 kusov. Vysadené stromčeky boli získané sponzorsky.

Zabezpečil: Mgr. V. Kolivoška, PaedDr. J. Humeňanský

Spracoval: PaedDr. J. Humeňanský, Mgr. P. Ivan

C/ Rozbor hospodárenia

1. Rozpočet organizácie

Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu PSK na rok 2009 boli pre našu organizáciu určené bežné výdavky vo výške 145 887,- €.

V priebehu roka 2009 nám boli záväzné ukazovatele upravené takto:

- rozpočtové opatrenie zo 17.06.2009	- 5 835 €
- rozpočtové opatrenie zo 29.07.2009 – kultúrne poukazy MK SR	+ 2 998 €
- rozpočtové opatrenie zo 22.10.2009 – kultúrne poukazy MK SR	+ 139 €
- rozpočtové opatrenie zo 03.11.2009	+ 3 043 €
- rozpočtové opatrenie zo 26.11.2009 – kultúrne poukazy MK SR	+ 1 612 €
- rozpočtové opatrenie zo 04.12.2009	+ 3 043 €
- rozpočtové opatrenie zo 08.12.2009 – kultúrne poukazy MK SR	+ 1 862 €

Bežné výdavky z rozpočtu PSK upravované v priebehu roka 2009 dosiahli k 31.12.2009 výšku 152 749,- €, z toho kultúrne poukazy od MK SR 6 611,- €.

Vlastné rozpočtové presuny a úpravy medzi položkami boli realizované podľa skutočných potrieb organizácie.

2. Plnenie príjmov

a) príjmy z rozpočtu PSK

Čerpanie za sledované obdobie je vo výške 152 749,- €, čo predstavuje 100 % upravených bežných výdavkov.

b) príjmy z vlastných zdrojov k 31. decembru 2009 sú vo výške 17 278,16 € , čo predstavuje 86,57 % z pôvodne plánovaných 19 958,- €.

Štruktúra príjmov	Rozpočet	Plnenie
Tržby zo vstupného a za metodický materiál	29 706,-	16.124,65
Úroky	0,-	932,73
Prenájom strojov, prístrojov a zariadení	115,-	115,00
Vrátené prostriedky od fyzických osôb	110,-	106,61
SPOLU	37 114,-	17.278,16

Príjmy z vlastných zdrojov sú pre našu organizáciu ťažko ovplyvniteľné, nakoľko závisia od návštevnosti školských skupín a jednotlivcov.

c) príjmy z iných zdrojov

V I. štvrtroku 2009 bola pracovníkmi HaP vypracovaná a podaná žiadosť o mimorozpočtové finančné prostriedky – projekt: *Spoznaj vesmír v planetáriu* – Agentúra na podporu výskumu a vývoja, podprogram 5.1 význam výskumu a vývoja pre spoločnosť – požadovaná finančná dotácia 45 653,- €.

Tento projekt bol Agentúrou APVV schválený dňa 27. augusta 2009, zmluva bola podpísaná 3. septembra 2009. Doba realizácie projektu: september 2009 - november 2011.

Celkový rozpočet projektu je vo výške **45 653,- €**,
z toho: na rok 2009 3 951,- €
na rok 2010 22 943,- €
na rok 2011 18 759,- €.

Dňa 29. septembra 2009 boli na účet vyhradený pre tento projekt pripísané finančné prostriedky na tento rok.

V súčasnej dobe prebieha zúčtovanie projektu za rok 2009.

Organizácia sa v II. štvrtroku 2009 zapojila do *Grantového systému Ministerstva kultúry SR, podprogram 9.2 – Kultúrne poukazy*. Registrácia sa uskutočnila 1. apríla 2009 a odvtedy organizácia prijíma kultúrne poukazy od žiakov základných a stredných škôl.

K 15. novembru 2009 organizácia vyzbierala a zadala do systému MK SR 6 611 ks kultúrnych poukazov v celkovej hodnote 6 611,- €. Tieto finančné prostriedky sa započítavajú do rozpočtu PSK.

3. Čerpanie výdavkov

3.1. Bežné výdavky

Štruktúra bežných výdavkov, ktoré organizácie vyčerpala k 31. decembru 2009 je nasledovná

	Výška v EUR	Podiel v %
- z rozpočtu PSK	152 749,00	97,01
- z vlastných zdrojov	755,06	0,48
- z projektu APVV	3 949,02	2,51
SPOLU	157 453,08	100,00

610 – Výdavky na mzdy

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	80 400	78 281	78 280,80
- z rozpočtu PSK	80 400	77 784	77 783,80
- z vlastných zdrojov	0	0	0,00
- projekt APVV	0	497	497,00

V organizácii nie je stanovený normatívny počet zamestnancov. V súčasnej dobe je v HaP Prešov zamestnaných 12 pracovníkov na hlavný pracovný pomer a 1 pracovník na vedľajší pracovný pomer s kratším pracovným časom. Z celkového počtu zamestnancov je 7 pedagogických a 6 nepedagogických pracovníkov. Za účelom efektívneho využívania mzdových prostriedkov sa v organizácii uplatňujú kumulované funkcie zamestnancov.

Tarifné platy zamestnancov sú mesačne vo výške 6.331,50 €, osobné príplatky a príspevok za riadenie vo výške 410 €. Odmeny vo výške 4 853 € boli poskytnuté pracovníkom za splnené mimoriadne pracovné úlohy. Priemerná mzda za IV. štvrtrok 2009 je 688,67 €.

Odmeny z projektu APVV boli vyplatené pracovníkom realizačného tímu za splnené plánované úlohy v roku 2009 a obslužnému personálu za pomocné práce.

620 – Poistné a príspevok zamestnávateľa

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	28 301	26 989	26 986,79
- z rozpočtu PSK	28 301	26 811	26 810,19
- z vlastných zdrojov	0	0	0,00
- projekt APVV	0	178	176,60

Na položke poistné účtujeme poistné pre:

- zdravotné poisťovne vo výške 7.648,69 €
- Sociálnu poisťovňu vo výške 19.130,10 €.

Zamestnávateľ prispieva svojim zamestnancom na doplnkové dôchodkové sporenie (DDS) čiastkou 2 € pre 1 pracovníka na 1 mesiac, ktoré za sledované obdobie činí 208,- €.

630 – Výdavky na tovary a služby

	Schválený Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	56 544	56 470	51 858,80
- z rozpočtu PSK	36 786	47 404	47 904,85
- z vlastných zdrojov	19 758	5 290	678,53
- projekt APVV	0	3 276	3 275,42

Výdavky na tovary a služby sú rozpísané podľa jednotlivých položiek:

631-Cestovné

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	1 000	50	46,90
- z rozpočtu PSK	0	0	0,00
- z vlastných zdrojov	1 000	50	46,90

Za sledované obdobie tohto roka zamestnanci organizácie uskutočnili 5 služobných ciest – porada riaditeľov kultúrnych organizácií PSK, účasť na seminároch a školeniach.

Cestovné náhrady: - tuzemské 46,90
- zahraničné 0,00

632-Energie a komunikačné poplatky

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	20 136	27 581	27 180,69
- z rozpočtu PSK	18 236	27 029	27 028,69
- z vlastných zdrojov	1 900	0	0,00
- projekt APVV	0	152	152,00

Do výdavkov na energie zahrňame spotrebu elektrickej energie, zemného plynu a vody. Najväčšie výdavky sú vynaložené na vykurovanie budovy plynom a na elektrickú energiu, vzhľadom na veľký počet prístrojov a zariadení, ktoré sú nevyhnutné pre prevádzku organizácie.

Výdavky na komunikačné poplatky tvoria telefónne poplatky za pevnú linku s DSL - prípojkou, mobilný telefón a poštovné.

Výdavky na komunikačnú infraštruktúru tvoria poplatky za internet, e-mail a VUC- net.

Slovenský plynárenský priemysel nám stanovuje splátkový kalendár na vykurovaciu sezónu apríl 2009/ február 2010 vo výške 14 273,- €. V mesiaci marec prebieha ročné zúčtovanie spotreby plynu a vyfakturovanie (nedoplatok, resp. preplatok). Východoslovenská energetika vypracovala splátkový kalendár na rok 2009 v celkovej výške 3 474,40 €.

Výdavky podľa podpoložiek - organizácia:

- elektrická energia a plyn 22.932,78
- vodné a stočné 982,85
- telekomunikačné služby 738,18
- poštovné 374,65
- komunikačná infraštruktúra 2.000,23

Výdavky podľa podpoložiek – projekt APVV:

- telekomunikačné služby 132,00
- poštovné 20,00

633-Materiál

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	9 238	8 155	6 933,88
- z rozpočtu PSK	3 000	4 736	4 735,69
- z vlastných zdrojov	6 238	1 580	360,18
- projekt APVV	0	1 839	1838,01

Do výdavkov na materiál zahrňame nákup kancelárskych a čistiacich potrieb, nákup fotografického materiálu, nákup kníh do odbornej knižnice organizácie, nákup časopisov a metodického materiálu, nákup pracovných odevov pre zamestnancov, nákup benzínu do kosačky, nákup drobného materiálu na opravy a nákup drobného hmotného a nehmotného majetku.

Výdavky podľa podpoložiek - organizácia:

- výpočtová technika 199,63
- prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie 104,89
- všeobecný materiál 2.038,74
- knihy, časopisy, nákup metodického materiálu 2.686,27
- pracovné odevy a obuv 9,29
- licencie 40,25
- palivá ako zdroj energie (benzín do kosačky) 16,80

Výdavky podľa podpoložiek – projekt APVV:

- výpočtová technika 212,32
- všeobecný materiál 1.375,29
- knihy, časopisy, nákup metodického materiálu 250,40

634-Dopravné

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	1 025	1 434	1 126,93
- z rozpočtu PSK	275	1 069	1 069,92
- z vlastných zdrojov	750	350	42,01
- projekt APVV	0	15	15,00

Dopravné výdavky tvorí nákup pohonných hmôt, náklady na servis, údržbu a poistenie motorového vozidla, prepravné a nájom dopravných prostriedkov a poplatky za parkovanie, karty, známky.

Organizácia vlastní 1 osobné motorové vozidlo značky ŠKODA FABIA COMBI (zakúpené v roku 2006) a príviesny vozík (zakúpený v roku 1986).

Výdavky podľa podpoložiek - organizácia:

- nákup pohonných hmôt je vo výške 42,01 €
- servis, údržba, opravy a výdavky s tým spojené 536,92 €
- poistenie vo výške 496,50 €, kde je zahrnuté havarijné poistenie, poistenie proti odcudzeniu a poistenie do zahraničia
- karty, známky a poplatky za parkovanie v hodnote 36,50 €

Výdavky podľa podpoložiek – projekt APVV:

- nákup pohonných hmôt je vo výške 15,00 €

635-Údržba

	Schválený Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	3 960	1 549	1 149,56
- z rozpočtu PSK	3 260	1 149	1 149,56
- z vlastných zdrojov	700	400	0,00

Údržba zahŕňa výdavky na údržbu a servis mzdového a účtovníckeho softvéru, opravy prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, opravy výpočtovej techniky, údržbu elektronického zabezpečovacieho systému (ochrana objektu) a údržbu budovy.

Výdavky podľa podpoložiek:

- údržba výpočtovej techniky 23,80
- údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení 169,29
- údržba softvéru 956,47

636-Nájomné

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	70	220	220,94
- z rozpočtu PSK	0	0	0,00
- z vlastných zdrojov	70	220	220,94

Nájomné organizácia platí za prenájom rohože, ktorá je umiestnená vo vstupnej hale budovy. V mesiaci september a október 2009 organizácia platila za prenájom mobilného WC z dôvodu rekonštrukcie a modernizácie hygienických zariadení a kanalizácie.

637-Služby

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	21 115	17 481	15 199,90
- z rozpočtu PSK	12 015	13 921	13 920,99
- z vlastných zdrojov	9 000	2 290	8,50
- projekt APVV	0	1 270	1 270,41

Výdavky na služby zahŕňajú platby za semináre a školenia, inzerciu letákov, platby za revízie, služby požiarnej ochrany, platby za ochranu objektu. Ďalej sú to poplatky za vedenie účtov v banke, poplatky pre ochranné autorské zväzy - SOZA, revízie, príspevok zamestnávateľa na stravovanie, poisťné majetku organizácie, prídely do sociálneho fondu, odmeny pre zamestnancov mimopracovného pomeru a dane (daň z nehnuteľnosti, komunálny odpad, koncesionárske poplatky).

Výdavky podľa podpoložiek:

- školenia, kurzy, semináre 16,00
- konkurzy a súťaže 16,66
- propagácia, reklama, inzercia 406,19
- všeobecné služby – odpad, revízie, PO 2.013,32
- špeciálne služby – EZS 2.111,50
- štúdia, expertízy, posudky 3,00
- poplatky a odvody – banke, SOZA 734,03
- stravovanie 4.727,08
- poisťné majetku 1.050,13
- prídely do sociálneho fondu 681,59
- kolkové známky 5,50
- odmeny zamestnancom mimopracovného pomeru 793,73
- dane 1.370,76

Výdavky podľa podpoložiek – projekt APVV:

- propagácia, reklama, inzercia 1.000,00
- poplatky a odvody – banke 6,41
- odmeny zamestnancom mimopracovného pomeru 264,00

640 – Bežné transfery

	Schválený rozpočet	Upravený Rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	600	330	326,69
- z rozpočtu PSK	400	250	250,16
- z vlastných zdrojov	200	80	76,53

Bežné transfery zahŕňajú platby vo forme nemocenských dávok (dočasná pracovná neschopnosť), odstupného, odchodného a členských príspevkov.

Výdavky podľa podpoložiek:

- nemocenské dávky pre pracovníkov vo výške 250,16 €
- členský príspevok vo výške 76,53 € ako člen Sdružení hviezdáren a planetárií v Prahe – Česká republika

3.2. Kapitálové výdavky

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
SPOLU	0	39 630	39 623,57
- z rozpočtu PSK	0	0	0,00
- z vlastných zdrojov	0	39 630	39 623,57

Organizácia v roku 2009 nemala pridelený kapitálový transfer od PSK. Vlastné zdroje organizácia použila na úhradu projektovej dokumentácie a na samotnú realizáciu – Rekonštrukcia a modernizácia hygienických zariadení a kanalizácie a na samostatnú realizáciu.

4. Celkové zhodnotenie príjmov a výdavkov – výsledok hospodárenia

Položky	EUR
Náklady za sledované obdobie	173.347,31
Výnosy za sledované obdobie	182.938,73
Výsledok hospodárenia za rok 2009	+ 9.591,42

5. Pohľadávky a záväzky organizácie

Pohľadávky krátkodobé alebo dlhodobé organizácia k 31.12.2009 v svojej evidencii nemá.

Krátkodobé záväzky k 31.12.2009 sú vo výške 9 385,- €, sú to tieto záväzky:

- mzdy, zážky z miezd zamestnancov a odvody pre zdravotné poisťovne, sociálnu poisťovňu a daňový úrad za mesiac december 2009 za zamestnancov HaP Prešov vo výške 9 329,78 €, ktoré už boli uhradené
- záväzky na účte 321 -1 Dodávateľa neuhradené faktúry vo výške 55,22 €

Dlhodobé záväzky evidujeme na účte 472 – Záväzky zo sociálneho fondu:

Položky	EUR
Počiatočný stav	303,87
Tvorba 1 % z HM	676,55
Použitie	- 786,75
Konečný stav	193,67

6. Peňažné fondy

Rezervný fond

– organizácia vytvorila z kladného výsledku hospodárenia za rok 2005 a 2006 vo výške **7.866,81 €**.

7. Vedľajšia hospodárska činnosť

Hvezdáreň a planetárium v Prešove v roku 2009 vedľajšiu hospodársku činnosť nevykonávala.

8. Majetok organizácie

Stav majetku k 31.12.2009

013 – Softvér	667,13
018 - Drobný dlhodobý nehmotný majetok	1.343,03
021 - Stavby	263.463,91
022 - Stroje, prístroje a zariadenia	187.837,93
023 - Dopravné prostriedky	13.689,85
028 - Drobný dlhodobý hmotný majetok	48.803,01
029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok	6.841,96
031 - Pozemky	796,65
Drobný nehmotný majetok	2.868,26
Drobný hmotný majetok	8.053,15
OTE	13.749,01
Knižnica	4.516,41
Materiál na sklade	650,14
z toho: pohonné hmoty	10,58
čistiaci	125,04
kancelársky	410,63
technický	103,67

Ceniny	1.298,90
- z toho: poštové známky	41,20
stravné lístky – Gastro - Pall	137,94
stravné lístky – PPSS	636,46
stravné lístky – Cheque déjeuner	483,30
 Pokladničná hotovosť	 343,38
 Bežné účty	 58.329,84
- z toho: príjmy VÚC	0,62
príjmy HaP	33.976,24
projekt APVV	8,15
fond reprodukcie	23.114,77
sociálny fond	230,06

Inventarizácia hmotného a nehmotného majetku a knižnice organizácie bola vykonaná so stavom k 10.11.2009. Stav majetku k 31.12.2009 je upravený o prírastky a úbytky majetku.

Dokladová inventúra a inventúra zásob, pohľadávok a záväzkov bola vykonaná so stavom k 31.12.2009.

Pravidelne bola vykonávaná inventarizácia pokladne a cenín (1 x štvrťročne) a inventarizácia u osôb pracujúcich so vstupenkami a materiálom na zúčtovanie (1 x mesačne).

Spracovala: Slavka Kiššová

V Prešove, 29. januára 2010

Schválil: PaedDr. Juraj Humeňanský